

žarek dobrote

06/X
junij
2012

informativno glasilo slovenske karitas

Karitas 



TEMA MESECA

3 •••• Otroci nas potrebujejo

DRUŽBENI NAUK CERKVE

3 •••• Skupno dobro

MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

4 •••• Definicije generacij

V LUČI STROKOVNOSTI

5 •••• Čakanje na boljše čase

TO MORAMO VEDETI

7 •••• Kako privarčevati pri hrani, nakupovanju in transportu

8 •••• Usmiljenja hočem in ne daritev

CELJE

9 •••• Razveseljevati starejše z obiskom

KOPER

9 •••• Nasmeh nas nič ne stane

10 •••• Gospod odpira oči slepim, Gospod dviga potrte, Gospod ljubi pravične

11 •••• Poletje v Domu Karitas v Soči

LJUBLJANA

12 •••• Romanje Škofijske Karitas Ljubljana

13 •••• Prebujati solidarnost med ljudmi

14 •••• Velikonočno dogajanje v ŽK Šiška

15 •••• Služite Bogu z veseljem

MARIBOR

15 •••• Dan medgeneracijskega druženja

NOVO MESTO

16 •••• Tudi dobrodelnost je del nas

17 •••• Reševanje življenj in iskanje poti

18 •••• Regionalna konferenca Caritas Europa

19 •••• Študentski tek na grad in svetovni dan podnebnih sprememb

SLOVENSKA KARITAS

Letovanje družin

25.–30. 6. ŠK Koper**2.–7. 7.** ŠK Ljubljana**9.–14. 7.** ŠK Ljubljana

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

2. 6. Romarski dan sodelavcev ŠK, Slavina**4. 6.** Srečanje Karitas vipavske dekanije**7. 6.** Srečanje z invalidi, Ilirska Bistrica**8. 6.** Odbor ŠK za materialno pomoč, Ajdovščina**11. 6.** Srečanje DK Idrinja Cerkno**12. 6.** Srečanje Tolminske OK**16. 6.** Romanje bolnikov in invalidov na Brezje**19. 6.** Druženje generacij, Ilirska Bistrica**20. 6.** Srečanje Kraške DK**27. 6.** Srečanje Goriške OK

• FOTO NASLOVNA STRAN: Helena Zevnik Rozman, ZADNJA STRAN: Arhiv Počitnic Biserov •

GREMO NA MORJE
- GREMO NA POTOVANJE

Imre Jerebic

Pred nami so počitniški oziroma dopustniški dnevi. Že skoraj dva meseca dobivamo v svoje pošne nabiralnike razne ponudbe za morje, potovanja, romanja, po zelo ugodnih cenah v predsezoni, sezoni in posezoni. Zagotovo je zelo vabljivo ali celo omamno dopustovanje za 30 ali celo do 50 % ceneje v primerjavi z lanskim letom.

Pod kožo nam je zlezlo, da je treba iti na morje, potovanje, romanje vsaj za en teden, in za to so se v normalnih časih tudi našla sredstva. Toda sedaj je kriza in smo pred velikim problemom. Živo se spominjam »zasliševanja« vzgojiteljic. Ob teh vprašanih gre že za stvar, ki »prinaša« zunanji status družini ali posamezniku in nima dosti povezave s počitkom ali izklopom od naporne službe ali šole.

Pri dopustu, počitnicah gre za izklop od takšnega ali drugačnega dela in priklop na stvari, počutje za našo dušo in srce. To je zame bistvena stvar, ki jo krvavo potrebujemo. Seveda se postavlja vprašanje, ali je morje, potovanje, romanje izklop ali pa še dodatna finančna, telesna, psihična obremenitev. Moja izkušnja je, da je zelo pomembna še vmesna faza med izklopom in priklopom, to je **počitek**. Da, človek si danes mora dati priložnost za počitek, in to znajo otroci in mladina mnogo bolje kot srednja in starejša generacija.

V fazi počitka – dopusta počasi prihajamo k sebi: k sebi domov stopamo v šolo čutnega in duhovnega življenja, odkrivamo sebe in bližnjega v drugačni luči.

Morda so časi tako bremenilni, da rabimo dolg počitek, kot na primer sprehode v naravo, vrtičkanje, kolesarjenje, klepet z najbližjimi, in tako ponavljanje ob domačem ognjišču kar cel dopust. To je tisti novi izziv, ki iz problema, kam poceni iti, naredi priložnost biti poceni skupaj zaradi sebe in svojih bližnjih. Lažje je iti na poceni destinacijo, težje je biti s seboj in svojimi dragimi, toda to zmoremo in to si zaslužimo, ker se je tudi naš vodnik in pastir znal umakniti na samotni kraj, da se je tam odpočil.



tema meseca

OTROCI NAS POTREBUJEJO

Matic Podržaj

»Ko bom velik, bom ...« Vsak otrok si želi postati uspešen v svojem poklicu in ta želja ga spremlja že od malih nog. Vendar pa ni vsem omogočeno, da pridejo do svojega poklica. Nekateri zaradi težkih socialnih razmer ne zmorejo nakupiti vseh šolskih potrebščin za novo šolsko leto.

Vsi otroci želijo imeti enake možnosti, kot jih imajo njihovi sovrstniki. Želijo pridobivati znanje in izkušnje, ki jim bodo v prihodnosti pomagale dostojno in ustvarjalno živeti. Vendar to ni mogoče brez osnovnih pripomočkov, kot so šolske potrebščine.

Bliža se poletje in čas počitnic za otroke. Veliko staršev osnovnošolcev pa je z mislimi že v prihodnjem šolskem letu. Skrbijo jih podrobni sezname šolskih potrebščin, ki jih je treba kupiti do septembra.

V mesecu juniju na Slovenski Karitas pričenjamo z dobrodelno akcijo z naslovom »Otroci nas potrebujejo« za pomoč otrokom, ki potrebujejo šolske potrebščine. S to akcijo želimo otrokom omogočiti, da uresničijo svoje sanje in po uspešno končanem šolanju osvojijo poklic, o katerem sanjajo že od zgodnjega otroštva.

Za ta namen bomo zbirali denarna sredstva, ki jih bomo v mesecu avgustu razdelili med več kot 10.000 socialno ogroženih otrok in jim s tem pomagali pri nakupu šolskih potrebščin. Stroški za nakup šolskih potrebščin so za mnoge družine preveliko breme. Starši za enega otroka ob začetku šolskega leta potrebujejo več kot 200 €. Kljub določenim oblikam državne pomoči mnogi straši še zdaleč ne zmorejo pokriti vseh stroškov. Še posebej so pred veliko preizkušnjo velike družine, družine z enim staršem in s starši, ki so postali brezposelni ali so v drugih hudih stiskah. V akcijo želimo vključiti tudi družine, ki izpadejo iz različnih oblik državne pomoči in zaradi oteženih finančnih okoliščin otrokom ne zmorejo zagotoviti najnujnejših pogojev za osnovno šolanje.

V letu 2011 smo preko škofijskih Karitas s šolskimi potrebščinami pomagali skupaj 10.831 otrokom po vsej Sloveniji. Skupna višina porabljenih sredstev za realizacijo pomoči škofijskih Karitas v šolskih potrebščinah je do 1. septembra 2011 znašala 287.324 €.

Poleg zbiranja denarnih sredstev smo letos pripravili tudi posebno spodbudo za otroke z naslovom »Pokloni zvezek«, v kateri so otroci zbirali zvezke ter razmišljali o solidarnosti in stiskah, ki jih doživljajo njihovi sovrstniki. V akcijo, ki se zaključuje s koncem šolskega leta, se je vključilo več kot 220 osnovnih

in podružničnih šol po vsej Sloveniji ter 44 vrtcev. Poleg zbranih zvezkov, ki bodo dobrodošla dodatna pomoč, je pomembno tudi sporočilo solidarnosti in prijateljstva, ki so ga otroci za svoje sovrstnike priložili na posebni razglednici.

Družine se po pomoč glede šolskih potrebščin lahko obrnejo na župnijske in škofijske Karitas v Celju, Ljubljani, Mariboru, Novemu mestu, Novi Gorici in Murski Soboti. Kontaktne številke so objavljene na spletni strani www.karitas.si. Pomoč bo v večini primerov realizirana neposredno v obliki šolskih potrebščin ali bonov in naročilnic za nakup najnujnejših potrebščin v založbah. •

Vsi, ki bi želeli pomagati s šolskimi potrebščinami, lahko kadarkoli prispevate 1 € s poslanim SMS-sporočilom z geslom KARITAS na številko 1919.

Na voljo je tudi transakcijski račun:

Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: 02140-0015556761, Sklic: 3620,

Namen: Otroci nas potrebujejo.

družbeni nauk cerkve

SKUPNO DOBRO

dr. Ivan Janez Štuhec

Besedna zveza oz. načelo skupno dobro (bonum commune) je danes zunaj katoliškega družbenega nauka in njegove teorije o naravnem zakonu praktično pozabljena in nerazumljena. Na njeno mesto so stopili pojmi, kot so blaginja, kakovost življenja, splošna korist, blagostanje, standard in podobno. V vsakem od teh pojmov gre za vprašanje posameznikove dobrobiti in kolektivnega dobrega, ki sta v stalni soodvisnosti in zato predstavljata tudi stalni družbeni problem.

Pojem skupnega dobrega je v tradiciji družbenega nauka Cerkev tesno povezan s posameznikom kot osebo, ki vključuje odnos z drugim oziroma z drugimi. Vsak človek je družbeno pogojen in naravnano na skupnost. Človek kot oseba je glavni cilj družbe in ima v sebi temelj za svojo individualnost (načelo personalnosti in subsidiarnosti) in za svojo družbenost (načelo skupno dobro, solidarnost). Skupno dobro ima prednost pred posameznikom takrat, ko so v igri enake dobrine in se najstrožje spoštuje nedotakljivost človekove osebe. Tako v pastoralni konstituciji o Cerkvah v sedanjem svetu beremo: »Zaradi človekove družbene narave je jasno, da sta napredovanje človeške osebe in rast družbe same v medsebojni odvisnosti. Kajti počelo, nosilec in cilj vseh družbe-



nih ustanov je in mora biti človeška oseba, ki po svoji naravi nujno potrebuje družbenega življenja« (GS 25).

Drugi vatikanski koncil na istem mestu opredeli skupno blaginjo »kot vsoto vseh tistih razmer družbenega življenja, ki tako skupnostim kakor posameznim članom omogočajo, da v večji meri in lažje dosega svojo popolnost« v vse bolj globalnih razsežnostih.

4 Vsa štiri načela družbenega nauka Cerkve (personalnost, skupno dobro, solidarnost, subsidiarnost) so nastala kot odgovor na dve nesprejemljivi antropologiji oziroma predstavi o človeku. Prva je skrajno individualistična (liberalna), druga je kolektivistična (komunistična, nacionalistična). Obe skrajni antropologiji sta povzročili in še povzročata veliko gorja in družbene neurejenosti, predvsem pa podpirata posameznikov in kolektivni egoizem.

Skupno dobro je načelo, ki naj bi po eni strani vodilo tiste, ki so odgovorni za širšo skupnost (družino, krajevno skupnost, občino, regijo, državo, EU, OZN, civilne organizacije in podobno), da bi usklajevali različne interese in potrebe v duhu pravičnosti in miru. Po drugi strani pa je to načelo vgrajeno v institucije, ki služijo skupnemu dobremu, kot so socialno skrbstvo, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje in podobno. Po eni strani torej govorimo o načelu, ki je neke vrste moralno vodilo za posameznika, da presega zgolj lastne, individualne potrebe in egoistično zadovoljevanje le-teh, po drugi strani pa gre za ustvarjanje organiziranih oblik delovanja ali institucij, ki imajo izrazito solidarnostni značaj in služijo skupnemu dobremu. Na primer, vsi v času delovne dobe vplačujemo pokojninsko zavarovanje, čeprav ne vemo, koliko časa in ali sploh bomo kdaj koristili pokojnino. Gre za solidarnostni sklad, ki je namenjen skupnemu dobremu in katerega cilj je dobrobit vseh posameznikov v neki družbi oziroma državi. Lahko govorimo tudi o načelu, ki je vgrajeno v socialno državo, kakršno poznamo na evropskem kontinentu, za razliko od severnoameriške prakse.

Načelo skupnega dobrega zato zahteva kompromisne rešitve. Trenutno aktualno vprašanje v Sloveniji, kako naj politika upravlja z državo, če je v blagajni primanjkljaj, zadeva vprašanje skupnega dobrega. Naše skupno dobro je, da sami na dolgi rok upravljamo z državo. Torej lahko porabimo toliko, kolikor pridelamo. To je jasno vsakemu dobremu gospodarju in gospodinji. Žal so tudi ti začeli živeti na kreditih. Vsak kredit se enkrat plača. Naša država je bila s politiko in zakoni vodena tako, da je prihajalo do prevelikega zadolževanja, sedaj je te zgodbe konec. Rešitev je v varčevanju in zmanjšanju potreb. Za to pa je treba skleniti kompromis

med vsemi družbenimi sloji. Ne morejo cene napačno vodene politike plačevati samo eni, ampak vsi. Tega očitno ne razumejo socialistično formirani sindikalisti, katerih cilj ni kompromis za skupno dobro, ampak boj za vsako ceno. Skupno dobro za vsako državo, tudi za našo, je, da v zaostrenih gospodarskih razmerah začnemo živeti ustrezno in sorazmerno temu, kar imamo in pridelamo. Namesto načela in parole »uživaj« bo treba uveljaviti načelo in parolo »živi po pameti«. V nasprotnem primeru obstaja velika nevarnost, da se temeljna družbena struktura, kot je država, znajde v krizi, ki bo bistveno hujša in večja od zgolj gospodarske krize. Za nas državljane je država skupno dobro, zato je zanjo treba skrbeti kot zase in svojo družino. Odgovornost za to nosimo vsi, eni tako, da so odgovorni profesionalni politiki, drugi tako, da smo kritični in razumni državljani. Obojih nam manjka. •

medgeneracijska solidarnost

DEFINICIJE GENERACIJ

Helena Zevnik Rozman

Letošnje evropsko leto je poleg razmišljanja o aktivnem staranju posvečeno tudi solidarnosti med generacijami. S tem je dana priložnost, da razmislimo o možnostih, ki jih v našo družbo prinašajo posamezne generacije. In prav pri definiranju generacij se rado zalomi, kajti zelo različno razumemo pojem generacij in tudi meje pri tem so zelo različne. Pogosto se govori o treh generacijah, in sicer prvi, drugi in tretji ali mlajši, srednji in starejši generaciji. Toda ali res obstajajo samo tri generacije?

Pojem generacije lahko opredelimo na več načinov in s tem tudi z vidika več pomenov. Generacijo lahko pojmuje kot stopnjo individualnega razvoja posameznika: otroštvo, mladost, zrelost, srednje obdobje, starost. Potem lahko generacija predstavlja mesto v rodoslovju, kjer je najstarejši član družine pripadnik prve generacije, njegov sin pripadnik druge itd. Pojem generacija lahko uporabljamo tudi kot opis homogene starostne skupine ali t. i. kulturne generacije. Iz tega nadaljujemo v smer definicije generacije kot »duha časa«, kjer posamezno generacijo zaznamuje neka lastnost, na primer stil oblačenja.

Kot lahko vidimo, je pojmovanje generacije zelo različno. Skupno pri definiranju generacij pa je prav gotovo to, da vsako posamezno generacijo določajo nekatere skupne zakonitosti in značilnosti. Rojeni v istem obdobju in v istem okolju razvijajo podobne



vrednote in poglede na življenje, ki jih povezujejo v isto generacijo.

Mlajša generacija

Ob iskanju jasne meje prehoda iz mlajše generacije v srednjo sem se ustavila ob dilemi razlikovanja med otroštvom in mladostjo. Obe življenjski obdobji spadata v t. i. mlajšo generacijo, ki ju skupno zaznamuje neodraslost. Vendar pa sta si ti obdobji zelo različni. Čas otroštva traja tja do 15. leta starosti, ko naj bi nastopil čas mladostništva. Mladina ali čas mladostništva se v strokovnih razpravah različno definira. Združeni narodi običajno upoštevajo definicijo »mladine«, oblikovano leta 1985, v mednarodnem letu mladih, in prištevajo med mlade vse, ki so stari od 15 do 24 let. Statistični urad RS, podobno tudi nekatere evropske države, mladino opredeljuje kot mlade ljudi, stare od 15 do 29 let. Nekateri pa mladost definirajo kot obdobje med otroštvom in odraslostjo. Kot lahko prebiramo, so v zgodovini in pri različnih ljudstvih in narodih poznali posebne običaje, ko so mlade sprejeli med odrasle. Danes za merila odraslosti veljajo predvsem ekonomska neodvisnost, redna zaposlitev, konec šolanja, zakonska zveza in osnovanje družine.

Srednja generacija

V srednjo generacijo uvrščamo aktivni del odraslih oseb, ki so ekonomsko samostojne in delovno aktivne, kar pomeni, da vplačujejo tudi v pokojninske in zdravstvene sisteme. V tem obdobju si ljudje ustvarjajo družine in so tudi najbolj delovno uspešni in ustvarjalni. Tudi srednja generacija ni enovita in jo lahko delimo na različna obdobja (in posledično potrebe), ki so vezana predvsem na starost otrok, položaj v službi in podobno.

Starejša generacija

Starost označuje obdobje življenja, ki se začne približno med šestdesetim in petinšestdesetim letom starosti. Delitev na starostna obdobja ni enotna. Tako se je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) odločila za mejo 65 let in predlagala delitev na starejše ljudi v starostnem obdobju od petinšestdeset do petinsedemdeset let, stare osebe v obdobju od šestinsedemdeset do devetdeset let in na zelo stare osebe, kadar so starejše od devetdeset let.

Gerontologi imajo težave pri določanju, kdaj se starost začne in kaj natančno je. Nekateri raziskovalci menijo, da se je pri tem najbolje posluževati kriterija kronološke starosti. Tako se zdi starost petinšestdeset do sedemdeset let primerna za začetek »starosti« zaradi postopkov socialnega zavarovanja in upokojitve. Izraz »biti star« pa se lahko nanaša tudi na zunanji videz, spoznavno kompetentnost, socialno vlogo, zdravje, psihološke spremembe.

Med posameznimi generacijami prihaja do razlik, še posebej v današnjem hitrem tempu družbenih sprememb. Razlike med ljudmi, ki odraščajo v različnih časovnih obdobjih, pa prinašajo različne konflikte med generacijami. Do konfliktov navadno ne pride, kadar obstaja skladnost med občutki in interesi med generacijami. Če se nove generacije nikakor ne morejo identificirati z lastnimi starši in stvarnostjo, če prihaja do razhajanj med ideali in resničnostjo, pa lahko pričakujemo spopad med generacijami. •

v luči strokovnosti

ČAKANJE NA BOLJŠE ČASE

Andreja Kastelic

Včasih ljudje iščejo pomoč šele takrat, ko so posledice njihovih stisk že velike in jih ni več mogoče odpraviti, ublažiti ali preprečiti. Na vprašanje, zakaj so tako dolgo odlašali z iskanjem pomoči in reševanjem stiske, največkrat odgovorijo, da so upali in računali na boljše izide in na to, da se najhujše ne bo zgodilo.

Kadar je ob poznavanju stiske povsem jasen izid, človek sam pa si ga ne zmore priznati, gre za t. i. obrambne mehanizme, katerih funkcija je predvsem v tem, da trenutno ublažijo neprijetne občutke – dolgočasno pa preprečujejo in onemogočajo, da bi človek stisko lahko uspešno razrešil.

Opaziti je mogoče, da so v zdajšnjem času distributerji vode, elektrike, ogrevanja ipd. bolj odzivni v primeru neplačil in hitreje začnejo s postopkom izterjav. V konkretnih primerih, ko smo se obrili nanje, so izpostavili predvsem sledeče: *»Ljudje se ne odzovejo na opomine in pozive. Z mnogimi so sklenjeni dogovori o načinu odplačila dolga, vendar se pogosto tega dogovora ne držijo in ponovno zamujajo s plačili. Če ljudje pravočasno sporočijo nezmožnost plačila in se držijo dogovorov, potem je mogoče odložiti tudi roke izterjav in odklopov.«*

Gospa, ki se je pred kratkim oglasila v pisarni škofijske Karitas, je predstavila svoj pogled: *»Sama prejemam nizke dohodke in ne zmorem plačati vseh položnic naenkrat, zato si pomagam s krožnim načinom plačevanja – plačila zamikam. Sedaj se mi je že nekajkrat zgodilo, da sem prejela neupravičene opomine, nazadnje pa celo nepravilen obračun kurjave. Sama si spremljam porabo ogrevanja, zato mi ni bilo jasno, od kod takšno razhajanje med prejetim računom in stroškom, ki sem ga po predvidenih izpostavah izračunala sama. Ugotovila sem, da je napaka na strani distributerja. Na opozorilo ni pristal in je vztrajal pri svojem na-*



činu obračuna. Šlo je celo tako daleč, da sem s strani odvetnika prejela poziv, da moram izstavljene račune plačati takoj. Tedaj sem morala zbrati vse papirje in mu odgovoriti – utemeljila sem napačen obračun, razhajanje z dejanskim stroškom, priložila vse fotokopije plačanih stroškov ... Povedati vam želim, da so takšni časi, da ljudje morajo slediti in spremljati stvari ter se odzvati na nepravilnosti. Mnogi pa so premalo pismeni, v stvari se ne poglobijo, ne sporočajo napak ali pa se ne držijo dogovorjenega. Tako zamudijo roke, ne poiščejo ustreznih informacij in postopki se ovijajo v njihovo škodo ...»

Poleg nepravočasnega odzivanja pa je velikokrat mogoče opaziti, da je vzrok za finančno stisko tudi nesmotrno razporejanje denarja. V tem primeru pomoč ni učinkovita, če se družina oziroma posameznik ne nauči in odloči za bolj odgovorno ravnanje z denarjem. Tisti, ki se soočajo z denarnimi težavami, se v stiskah odzovejo različno. Nudenje pomoči s strani humanitarnih organizacij je le ena od možnih strategij reševanja stisk. Drugi načini, ki prispevajo k zmanjšanju stroškov, so še:

- omejevanje vitalnih potreb,
- omejevanje priboljškov,
- omejevanje nujnih popravil,
- omejevanje prostočasnih dejavnosti,
- črpanje preteklih prihrankov.

Takšno odzivanje, ki je usmerjeno bolj v pasivno ravnanje, običajno ne zadostuje, da se materialna stiska odpravi. Tistim z najnižjimi dohodki pogosto tudi omejevanje ne pomaga dovolj, da bi jim prejeti dohodek zadostoval za kritje vseh stroškov. K ublažitvi njihove stiske tako pripomore le sočasna uporaba tudi aktivnih strategij, kot so:

- iskanje dodatnih finančnih virov in dobrin,
- samooskrba s hrano,
- gospodarjenje z viri,
- vzdrževanje socialnih omrežij in stikov,
- plačevanje storitev in uslug,
- delitev stroškov in dela med družinskimi člani ipd.

Nekateri konkretni primeri varčevanja, ki so jih vzpostavili uporabniki in se jih tudi poslužujejo, so sledeči:

- nakupovanje cenejše hrane in koriščenje cenejših storitev: »Včasih grem tudi v tri ali več trgovin, da primerjam cene posameznih izdelkov, in potem kupim tam, kjer so izdelki najcenejši. Spremljam in koristim popuste ter različne akcije. To vzame veliko časa, vendar na ta način privarčujem kar nekaj denarja.«

- samooskrba s hrano: »Pomagamo si tako, da večji del zelenjave pa tudi nekaj sadja pridelamo doma. Iz teh pridelkov si potem tudi sami pripravimo ozimnico.«

- varčevanje z energijo, vodo: »Varčevati poskušamo na vse možne načine. Z avtom se peljemo samo v najnujnejših primerih, sicer pa prevoz kombiniramo s sosedi. Stroške elektrike smo zmanjšali z menjavo

bojlerja in skrinje ter z upoštevanjem cenejših tarif. Preuredili smo tudi ogrevanje, ki ga ne kombiniramo več z elektriko.«

- zamikanje pri plačilu položnic: »S prejetim denarjem ne zmorem poravnati vseh položnic naenkrat, zato plačila zamikam in enkrat plačam položnice za en strošek, drugič za druge stroške. Obresti pri zamikanju plačil so minimalne, čeprav v zadnjem času opažam, da se tudi te dražijo. Težava je v tem, da prihajajo opomini, in treba je ves čas spremljati, kateri stroški so poravnani in kateri ne, sicer se hitro izgubi pregled.«

- uporaba kreditnih kartic: »Kreditna kartica nam je omogočila nakup najnujnejše stanovanjske opreme, ko smo se vselili v povsem prazno stanovanje. Že pred tem smo si izračunali, kako bomo odplačevali dolg, in se tega potem tudi držali. Nevarnost, ki smo se je zavedali, pa je, da če bi koristili preveč tovrstnih kartic, potem gotovo ne bi zmogli poravnati vseh dolgov, in naša finančna situacija bi bila še težja.«

- samopomoč: »Na bližnji kmetiji sem se dogovorila, da jim pomagam pri molži in skrbi za živali, v zamenjavo pa prejemam mleko ter v času sezone tudi nekaj zelenjave. Moja družina je tako dobila nekaj hrane, jaz pa občutek, da kljub težki situaciji zmorem sama prispevati k boljšemu stanju.«

- zmanjšanje/ukinjanje manj nujnih stroškov: »Ko sem videla, da mi zmanjkuje denarja za najemnine, sem bila prisiljena opustiti kajenje. Vse dotlej se je vedno našel denar za cigarete. Šele sedaj vidim, koliko sem v resnici zapravila za nakup cigaret.«

Kakšna so konkretna dejanja znotraj aktivnih in pasivnih načinov soočanja, ki pripomorejo h konstruktivnemu reševanju materialnih stisk, je odvisno od vsakega posameznika. Pomoč posamezniku/družini je pomembna predvsem v tem, da mu/ji zmoremo nuditi dovolj veliko oporo, da sam/sama prepozna, kateri načini soočenja so zanj(o) sprejemljivi in na kakšen način jih bo izvedel/izvedla. Tako se običajno izkažejo kot učinkovite kombinacije pravočasnosti ter pasivnih in aktivnih odzivov.

Možnosti uspešnega soočanja s stisko so mnogokrat še dodatno omejene zaradi zdravstvenih težav, zakonodaje in nenazadnje tudi zaradi medčloveških odnosov. Gospa, ki je pred kratkim zaprosila za pomoč, je dejala: »Težko mi je, ker doma ne živimo kot družina. Moja družina in starši smo vsak v svojem delu hiše, živimo drug mimo drugega ... Velikokrat bi potrebovala pomoč pri čuvanju otroka. Niti enkrat te pomoči nisem bila deležna ... In obratno, tudi bolna mama potrebuje pomoč, a kaj, ko so odnosi tako slabi, da grem veliko rajši kot negovat njo pomagat sosedi, ki je stara in onemogla ... in tako se morava znajti vsaka po svoje.«

Čakanje, da se bodo razmere uredile in bomo lažje zaživel, je lahko neskončno. Ljudje pa nima-



mo neskončno časa – (pre)živeti moramo danes, jutri itd. Naj nam bodo stiske tako tudi priložnost, da se zazremo vase in storimo korak, ki bo mogoče prinesel spremembe na bolje nam in tudi drugim. Naj bodo priložnost, da bolj razumemo drug drugega in smo drug do drugega solidarnější – tudi to bo pripomoglo, da bodo stiske manjše. •

Povzeto po literaturi: Revščina in materialna deprivacija starejšega prebivalstva, Inštitut za ekonomska raziskovanja (2010).

To moramo vedeti

KAKO PRIVARČEVATI PRI HRANI, NAKUPOVANJU IN TRANSPORTU

Saša Eržen

Življenje postaja vse dražje. Hrana, gorivo je vedno dražje, gospodarska kriza še ni minila, vse več je brezposelnih. Kako pomagati ljudem, ki so na robu preživetja, kako privarčevati? Kako si lahko pomagajo/pomagamo sami? Že v prejšnjem Žarku dobrote ste lahko prebrali nekaj idej, kako privarčevati z vodo in energijo. **Tokrat se bomo osredotočili na pridelovanje hrane, nakupovanje in transport.** Čeprav se mnogim zdi, da se pri tem lahko zelo malo prihrani in da se ne splača pridelovati hrane doma, drugi povedo, da na tak način prihranijo zelo veliko.

Sodelavci Karitas imamo pri tem posebno nalogo usmerjati in nagovarjati ljudi v stiski, da začno razmišljati o tem, da bi sami pridelali hrano. Morda jim lahko pomagamo z nakupom semen in sadik, mogoče pa potrebujejo tudi začetne nasvete, kako vrtnariti. V naših okoljih se vse bolj dogaja, da njive niso več obdelane. Tudi dogovor za primerno najemnino ali kaj podobnega je lahko pomoč ljudem v stiski ...

Pridelovanje hrane

- **Če imate možnost, čim več pridelajte sami.** Hrana je vse dražja, tako da boste s tem lahko privarčevali kar nekaj denarja, pridelali zdravo hrano, ostali aktivni ter se počutili koristne.

- **Vrt lahko zalivate z deževnico,** zgodaj zjutraj ali zvečer, ko je izhlapevanje manjše in učinek zalivanja večji.

- **Zemljo med pridelki prekrijte s travo** (še bolje je, če je trava suha). Trava tako zadržuje vlago, predstavlja gnojilo in preprečuje rast plevela.

- **Gnojilo za vrt lahko »pridelate« sami** s kompostiranjem lastnih organskih odpadkov iz kuhinje in zelenih odpadkov iz vrta. Tako lahko prispevate k zmanjšanju deleža bioodpadkov na odlagališčih (v Sloveniji 39 %) in s tem zmanjšate nastajanje to-

plogrednih plinov ter organskih kislin, kompost pa bo zemljo obogatil bolje od vseh umetnih gnojil.

- **Iz pridelane hrane lahko pripravite ozimnico** (hrano vložite, posušite, zamrznete).

- **Kmalu bo prišel tudi čas nabiranja gozdnih sadežev** (borovnice, gozdne jagode, gobe ...). Odločitev za nabiranje borovnic in drugih gozdnih sadežev ima več pozitivnih učinkov. Poleg tega, da boste z nabiranimi sadeži prihranili denar za njihov nakup, se boste gibali v naravi in se počutili koristne.

- **Sami lahko pripravite sokove** (npr. iz bezga, melise, terjaka, ribeza, jagod ...). Kdor nima svojega vrta, lahko sadeže za sokove nabere v gozdu ali pa jih morda dobi pri kmetih ali večjih pridelovalcih, ki jih zaradi malo slabšega zunanjšega videza ne morejo prodati in bi jih drugače zavrgli.

Nakupovanje

- **Nakupujete premišljeno, tisto, kar resnično potrebujete.**

- **Doma s pomočjo reklamnih letakov primerjajte cene** med posameznimi trgovskimi centri.

- **Pripravite si nakupovalni listek** in se ga pri nakupovanju držite, da vas ne zavede in ne kupite še česa, kar vas v trgovini pritegne.

Transport

- **Poskusite združevati opravke in nakupe na enem mestu,** s čimer poleg goriva prihranite tudi čas.

- **Vožnje na kratke razdalje nadomestite** s kolesom, pešačenjem, več potniki v avtomobilu, javnim prevoznim sredstvom ali se čim več stvari poskusite dogovoriti po telefonu ali spletu. Povprečno se na vsak liter goriva, porabljenega v motorju avtomobila, sprosti več kot 2,5 kg CO₂.

- **Vozila ne ogrevajte, preden začnete z vožnjo.** Tako porabite več goriva, kot če vožnjo začnete s hladnim motorjem.

- **Prepričajte se, da je tlak v pnevmatikah ustrezen;** če je prenizek za 0,5 bara, porabi vaš avto 2,5 odstotka več goriva in tako izloči 2,5 % več CO₂.

- **Ne puščajte praznega nosilca za prtljago pritrjenega na streho vozila.** To poveča porabo goriva in emisij CO₂ zaradi zračnega upora in dodatne teže do 10 %.

- **Vozite počasi** – porabili boste manj goriva in oddali manj CO₂. Vožnja s hitrostjo nad 120 km/h v primerjavi s hitrostjo 80 km/h poveča porabo goriva za 30 %. Četrta, peta in šesta prestava so najbolj gospodarne z vidika porabe goriva.

- **Z ekovožnjo lahko porabo goriva zmanjšate za 5 %.** Speljite brez močnega dodajanja plina, v višjo prestavo prestavite čim prej in ohranjajte stalno hitrost. •



USMILJENJA HOČEM IN NE DARITEV

Stane Kerin

8 Ob razmišljanju o pravičnosti in ljubezni obstaja veliko nevarnosti, ki se jim tudi kristjani ne moremo izogniti. Svet, v katerem živimo, namreč pričakuje, da bomo dobili določene recepte, ki nam bodo pomagali uresničevati naše krščanske vrednote. Najraje bi imeli narejeno neko dobro strategijo, dober program, dober projekt in na koncu dober rezultat. Ko sem pred leti na Madagaskarju malo izzivalno vprašal misijonarja Petra Opeko, kakšno strategijo in kakšen projekt je imel v glavi, ko je začel s tem delom, mi je zelo enostavno odgovoril: »Veš, to ni stvar strategije, projektov, to je raslo v meni od otroštva naprej v mojem srcu. To sem dobil od svojih staršev.«

Tudi Sveto pismo opozarja, da niso dovolj zunanosti, zunanji videz, treba je iti globlje. Že preroki so opozarjali: »*Poslušajte Gospodovo besedo...! Čemú mi bodo vaše številne klavne daritve, govori Gospod. Ne prenesem zlagane slovesnosti. Vaše mlaje in vaša praznovanja sovraži moja duša. Postali so mi nadležni, ne morem jih več prenašati. Kardar iztegujete svoje roke, si zakrivam oči pred vami. Tudi če množite svoje molitve, vas ne poslušam, vaše roke so polne krvi. Umijte se, očistite se! Odstranite svoja hudobna dejanja izpred mojih oči, ne hajte delati húdo. Naučite se delati dobro, skrbite za pravico. Pomagajte zatiranemu, zagovarjajte siroto, branite vdovo*« (prim. Iz 1,10–17). Tu ne gre samo za zunanost, za to, kar se vidi in vidijo drugi ljudje, gre za naš odnos do vsakega človeka. Postaviti se je treba na stran človeka ne zaradi predpisov, ne zaradi raznih konvencij, ne zaradi navodil iz raznih središč, ne zaradi statistik, ki jih delamo. In to nastaja v nas, če prav razumemo svojo vero in svoje življenje iz vere. V novi zavezi je Jezus poučeval in spodbujal: »*Pojdite in se poučite, kaj pomenijo besede: 'Usmiljenja hočem in ne žrtve!'*« (Mt 9,13). Kako težko je delati na tej notranji drži, kako težko je vztrajati zlasti v časih, ko veliko več pomeni zunanost, vidne stvari. Življenje je pomembno, ne formalnosti, ki jih tako ali drugače izpolnjujemo. Seveda živimo v nekih okvirih, ki so potrebni za sožitje med ljudmi. Ne smemo pa se skrivati za okvire in pozabiti na človeka, na ljudi.

Zakaj se mi zdi, da je leto z geslom »Pravičnost v ljubezni« pomembno? Papež nas opozarja, da moramo storiti vse, kar je v naši moči, da bo med nami raslo Božje kraljestvo. Uporablja celo besede

Božja država. In spet opozorilo, naj nas ne zmedejo zunanje stvari, ki vse prevečkrat pritegnejo ljudi. Jezus takole spodbuja: »*Ko so ga farizeji vprašali, kdaj pride Božje kraljestvo, jim je odgovoril: 'Božje kraljestvo ne pride takó, da bi zbujalo pozornost. Tudi ne bodo govorili: 'Glejte, tukaj je' ali 'Tam je,' kajti glejte, Božje kraljestvo je v vas.' /.../ 'In govorili vam bodo: 'Glejte, tam je' ali 'Glejte, tukaj je.' Ne hodíte tja in se ne zaganjajte za njimi!'*« (Lk 17,20–21.23)

Včasih nas morda zmedejo besede »kraljestvo« ali še bolj »Božja država«. Ljudje živimo v skupnosti, ljudje ne živimo sami zase. Na tak ali drugačen način smo povezani z drugimi. In družba, v kateri živimo, bo takšna, kot jo bomo naredili. Družbo pa gradimo s svojim življenjem. Boljši kot bomo mi sami, boljša bo družba. Svet in družbo lahko spreminjamo ne samo z zunanjimi stvarmi. Za urejenost družbe naj bi poskrbela država, enako za varnost

Sreča se vrača

Včasih resnično lahko vidimo, kako se sreča vrača v življenja ljudi, ki jim je bila nekoč odvzeta. Sreča se vrača z njihovim spoznanjem, da mnogi resnično skrbijo zanje. Če so bolni, se jim izboljša celo zdravje.

bl. Mati Terezija

v družbi. Toda dušo družbe gradimo mi s svojimi vrednotami, ki niso nekaj zunanjega, ampak jih imamo v sebi. Veliko stvari lahko predpiše država, pravičnosti in ljubezni pa država ne more predpisati. To je stvar odločitve posameznika. Papež v svoji okrožnici Ljubezen v resnici pravi, da »*Cerkev nima tehničnih rešitev, ki bi jih ponudila, in se nikakor ne mara vmešavati v politiko države. Mora pa v vsakem času in potrebi izpolniti poslanstvo resnice do družbe, ki bo po meri človeka in njegovega dostojanstva*« (papež Benedikt XVI., okrožnica Ljubezen v resnici, Družina 2009, str. 12).

Morda se včasih zdi, da je težko. Imejmo pred očmi, da Bog ne šteje zunanjih stvari. Poglejmo večkrat, kaj je v nas. Če slutimo, da nismo nasilni, da ne vsiljujemo svojega pogleda na življenje drugim, če skušamo pomagati in delati dobro brez preračunavanja (da nas bo kdo opazil, da nas bo kdo hvalil), potem smo na pravi poti, da bo v nas in okoli nas več Ljubezni in več pravičnosti. To spreminja svet in to lahko vsakdo naredi ne samo v letošnjem letu, ampak vsak dan znova. •



celje

RAZVESELJEVATI STAREJŠE Z OBISKOM

Marija Voga

Vsa ta leta, odkar smo ustanovili Župnijsko Karitas Šentjur pri Celju, smo vedeli, da moramo kaj več narediti na področju ostarelih in čim več vključevati v vsebine mlade. Tako je v letošnjem letu misel dozorela in odločili smo se, da obiščemo tiste v župniji, ki so starejši od 90 let. Za samo izvedbo pa smo se povezali z OŠ Hruševac. Učence so spremljale pedagoginja in predstavnici Župnijske Karitas.

Za začetek smo tako obiskali gospo Frančiško Rakuša, staro 97 let, in gospo Tiliko Erjavec, staro 100 let. Razveselili smo ju s skromnim darilom, pešjem in igranjem na harmoniko ter klarinet, vmes pa smo na nevsiljiv način opravili intervju.

Pri obeh smo doživeli enako ganljiv in prisrčen sprejem, opazili smo celo solze v očeh.

Pogovor je bil usmerjen v preteklost in radovednost o receptu za tako dolgo življenje. Obe sta povedali, da je recept v skromnosti, delu, molitvi, odpovedovanju ... Pripovedovali sta o svojem skromnem otroštvu, o težkem delu, vojni, pomanjkanju hrane in oblačil – nista poznali razvedrila, ni bilo sodobnih tehničnih pripomočkov.

Vsi smo bili neizmerno srečni. Za nami sta bili čudoviti uri. Videli smo, kako lahko osrečiš človeka, pa čeprav ima toplino svojih najdražjih. Dobili smo potrditev, kako potrebno je medgeneracijsko druženje. Prepričana sem, da bomo s takim druženjem še nadaljevali, če nas bodo le sprejeli.

Naj ob zaključku napišem še misel: »Najhitrejša pot do sreče je osrečevanje drugih. Če nekomu podaš roko, ga nasmeješ in prenehaš misliti le nase, se lažje prenehaš ubadati zgolj z lastnimi težavami in svojemu vsakdanjiku pripiseš višji pomen.« •

9



Foto: Marija Voga



koper

NASMEH NAS NIČ NE STANE

Julka Dekleva

Prostovoljci postojnske dekanijske Karitas in pivški birmanci smo tudi letos ob velikonočnih praznikih svojo pozornost nesebično ponesli med oskrbovance Doma upokojencev in zavoda Talita kum v Postojni. Okrašenih in blagoslovljenih oljčnih vejic so se oskrbovanci zelo razveselili in obisk je dosegel svoj namen, saj so bili prostovoljci deležni občutka hvaležnosti, ki napolni človeško srce s to-





plino. Sodelavke in sodelavci pivške Karitas pa smo kot vedno obiskali vse starejše in bolne na Pivškem.

Posebej doživet projekt je bil tudi obisk oskrbovancev Doma upokojencev Postojna, in sicer v sklopu njihove delovne terapije, ko so skupaj pekli muffine. Med oskrbovance in osebe je bilo razdeljenih preko 300 okusnih in predvsem z ljubeznijo pripravljenih kolačkov, cena le-teh pa je bila za prejemnike prav posebno presenečenje, saj so prostovoljke v zameno za podarjeni muffin zahtevale »plačilo« v višini enega nasmeha. Nasmeh, ki nas pravzaprav nič ne stane, a nam je pogosto preveč samoumeven, je pozornost, ki zelo polepša dan. O tem smo se prepričale tudi prostovoljke, ki smo bile deležne prijetnih presenečenj in obilo pristnih nasmehov. •

10

GOSPOD ODPIRA OČI SLEPIM, GOSPOD DVIGA POTRTE, GOSPOD LJUBI PRAVIČNE

Jožica Ličen

Zahvalna maša slepih in slabovidnih Slovenije v Strunjanu

V soboto, 19. maja, je bilo vseslovensko srečanje slepih in slabovidnih Slovenije v cerkvi Marijinega prikazanja v Strunjanu. V tem božjepotnem kraju se je zbralo veliko slepih in slabovidnih, njihovih domačih in spremljevalcev, pomočnikov, tudi sodelavcev Karitas. Osrednji del srečanja je bila zahvalna maša, pri kateri so se slepi in slabovidni želeli zahvaliti vsem, ki jim pomagajo hoditi skozi življenje.

Sveto mašo je daroval koprski škof Metod Pirih, ki je izrazil veselje, da so si slepi in slabovidni za letošnji romarski kraj izbrali prav cerkev Strunjanske Marije, saj letos samostan praznuje 500-letnico Marijinega prikazanja. Med drugim je škof dejal: »Veliko je ljudi okrog vas, po katerih vam Jezus podarja svojo ljubezen, kajti Gospod odpira oči slepim, Gospod dviga potrte, Gospod ljubi pravične (Ps 146). Če ste prikrajšani za vid, gotovo imate druge sposobnosti. Hujša od telesne slepote je slepota duha. Prepričanje, da Bog je, ni zgolj informacija, temveč vera, ki spreminja naše življenje. Ta je kljub telesni slepoti luč, ki nas usmerja, kako živeti. Verovati ni način mišljenja, temveč način življenja.«

Posebej doživeto in brezhibno organizirano je bilo sodelovanje pri sveti maši. Vse prošnje so bile hkrati tudi zahvale. Že spremstvo pomočnikov in

spremljevalcev je bilo zunanji dokaz sožitja, zato je še posebej dobila smisel prošnja enega od sodelujočih, saj nas je spomnil na leto socialne pravičnosti, ki naj oplemeniti Cerkev na Slovenskem, da bo videla s srcem in še bolj zavzeto skrbela za slepe in slabovidne. Gospa Marinka Drinovec se je še posebej zahvalila trem sošolcem: p. Niku Žvoklju za gostoljubje, br. Mihi Sekolovniku, ki že 10 let skrbi za njihovo duhovno rast, in p. Ivanu Rampretu, ki utira nova pota med dobre ljudi. Zahvale je bil deležen tudi mag. Božo Rustja, ker preizkušene brate in sestre že vrsto let predstavlja v reviji Ognjišče.

Predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije Tomaž Wraber je izrazil veselje ob tem dogodku, ki naj bi bil trenutek osebne poglobitve in razmisleka o nekaterih stvareh. Predvsem je poudaril, da smo vsi skupaj včasih preveč kritični do svojcev, pomočnikov, društva, države in tudi Cerkve in preprosto ne znamo ceniti vsega, kar dobimo. Kriza ni samo denar, kajti vsi vemo, da se dá preživeti z mnogo manj, kot dobimo; kriza vrednot je tista, ki nas sili, da se odločimo, kaj je dobro in kaj slabo. Če



bomo mlačni, ne bomo imeli ne dobre organizacije, ne dobre družine, ne dobre države. Naša naloga je gojiti hvaležnost za vse, kar prejemamo.

Sledil je kulturni program, v katerem so z glasbo, pesmijo in besedo nastopili slepi in slabovidni. Prisrčno in ustvarjalno, zato je bil aplavz več kot zaslužen. Gostitelji – domačini pa so se potrudili tako, da so romarji iz celotne Slovenije spoznali istrske jedi od bobičev do fužijev s tartufi, pa mnogo sladkarij in tudi refoška ni manjkalo. Po dobrem obedu pa še vzpon do križa, ki se dviga visoko in od koder pogled sega daleč na morje.

Ko sem se z avtobusom skupaj z romarji iz severnega dela Primorske vračala proti domu, sem se dobredno oddahnila, kajti še nikoli nisem bila »na prvem sedežu« take skupine. Moram priznati, malo me je bilo strah, kako povedati stvari, ki so ljudem, ki vidijo, samoumevne. Irena, slepo dekle, ki je kljub slepoti zaključila fakulteto in živi sama v



stanovanju, me je podučila, da kriljenje z rokami ne pomaga veliko, treba je jasno povedati, koliko korakov v desno, levo ali naravnost je potrebnih za varno pot. Z nami je bil tudi upokojeni duhovnik iz Ajdovščine Anton Štrancar, ki mi je povedal, da je napol slep in gluh, vendar je bilo iz njegovega odličnega sodelovanja pri maši in na celotnem romanju razbrati, da vidi tudi s srcem. Da je bilo vse dobro in prav, priča tudi dejstvo, da je s strani slepih, slabovidnih in njihovih pomočnikov prišla pobuda, da jim Karitas pomaga pri duhovnih srečanjih na lokalnem nivoju. Obljuba dela dolg in upam, da se jeseni dobimo na prvi duhovni obnovi. Sama zase sem v tem videla potrditev psalma, ki ga je navedel naš škof Metod, ki pravi, da Gospod odpira oči slepim, dviga potrte in ljubi pravične. Naj bo za sodelavce Karitas to troje izziv, da bomo videli, pomagali in da bomo na koncu tudi deležni Njegove ljubezni. •

POLETJE V DOMU KARITAS V SOČI

Jožica Ličen

Dom Karitas v Soči stoji v neposredni bližini cerkve sv. Jožefa in reke Soče. Pred leti je hiša služila kot župnišče. V potresu leta 1998 je bila hiša poškodovana, Škofijska Karitas Koper pa jo je obnovila in 7. 7. 2002 jo je blagoslovil škof Metod Piriš. Od takrat potekajo v Domu Karitas v Soči različni počitniški tabori in druge skupine. Za poletje 2012 je hiša prosta od 18. 6. do 23. 6., po tem datumu pa je do 1. 9. že vse zasedeno.

Dom Karitas v Soči ima lastno dvorišče, verando za skupne obede ali delavnice, okolica nudi nešteto možnosti za sprehode in pohode. V hiši je skupna obednica, kuhinja ter spalnice s pogradi in kopalnico. Postelj je 35, v mansardi pa je možna nastanitev še približno 15 oseb.

Za hišo skrbita zakonca Erika in Dare Kavčič, pri katerih je tudi ključ (GSM 031 568 142). Za najem Doma je kontaktna oseba ravnatelj Škofijske Karitas Koper Matej Kobal (GSM 041 655 961, e-pošta: matej.kobal@rkc.si). Potrebna je lastna posteljnina ali spalna vreča in pribor za osebno higieno. Posoda in jedilni pribor je v kuhinji. Cena nočitve z uporabo kuhinje in skupnih prostorov je 5 EUR na osebo. Hiša je kurjena tudi pozimi, zato povabljeni posamezniki, družine ter župnijske in druge skupine za dan, dva ali več. Ob zaključku je treba hišo počistiti. •

11

Razpored letovanja v poletju 2012:

od 13. 6. do 17. 6.	Pivka
od 18. 6. do 23. 6.	Prosto
od 24. 6. do 29. 6.	Otroci iz programa PNC
od 29. 6. do 8. 7.	Medgeneracijski tabor
od 9. 7. do 14. 7.	Otroci iz programa Posvojitev na razdaljo in iz Istrske območne Karitas
od 16. 7. do 22. 7.	Sodelavci ŽK
od 22. 7. do 29. 7.	Sončna pesem
od 30. 7. do 5. 8.	Vera in luč
od 6. 8. do 12. 8.	Pevci Postojna
od 13. 8. do 19. 8.	Sklad Silva
od 20. 8. do 26. 8.	Portorož
od 27. 8. do 1. 9.	Marezige
od 2. 9. do 7. 9.	Prosto
od 8. 9. do 9. 9.	ŽPS Vipavski Križ





Ljubljana

ROMANJE ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

Alenka Kušar

12

Kot že nekaj let zapored nas je vodstvo Škofijske Karitas Ljubljana tudi letos na državni praznik, 27. aprila, povabilo na romanje tajnikov in tajnic župnijskih Karitas nadškofije Ljubljana. Tokrat smo se podali na romanje na Koroško, v Slovenj Gradec in Stari trg pri Slovenj Gradcu, po svetiščih svete Elizabete Ogrske (1207–1231), ki je zavetnica Karitas. Tako smo še z večjim zaupanjem romali in se priporočali naši priprošnjici.



Sv. Elizabeta Ogrska – tolažnica ubogih, okrepevalka lačnih

Elizabeta se je rodila sredi leta 1207 na dvoru ogrskega kralja Andreja II., ki naj bi bil tam, kjer je sedanja Bratislava, glavno mesto Slovaške. Dobila je nenavadno ime za tiste čase, Elizabeta, kar pomeni »moj Bog je polnost«. Njena prva štiri leta so bila srečna ob sestri in bratih. Ljubila je glasbo, ples in igro, največje veselje pa je bilo deliti miloščino, da bi lajšala trpljenje ubogih ljudi. To sočutje je podedovala po svojih starših, ki so kot dobri vladarji po najboljših močeh pomagali podložnikom v njihovih potrebah. Tudi ljubezen do kreposti in molitve, ki jo je kazala Elizabeta kot deklica, je povsem skladna z njenim imenom. Zaradi političnih razlogov jo je oče že kot štiriletno deklico zaročil z enajstletnim Ludvikom v

mestu Eisenach v Turingiji. Ludvik je bil vzor viteza: visok, stasit, očarljiv, osvajal je vse, ki so prišli z njim v stik, znal lepo govoriti in bil preudaren in pogumen. Elizabeta ga je spodbujala h krepostnemu življenju in ga učila, naj dela vse iz ljubezni do Boga. Ena od značilnih lastnosti Elizabete, naše svetnice, je bila, da nikoli, niti za minuto, ni hotela ničesar, kar ne bi bilo v skladu z Božjo voljo. Tako je tudi zvezo z Ludvikom sprejemala kot nekaj, kar je hoteno od Boga. Že v času življenja na dvoru pred poroko je v veliki meri kazala ljubezen do ubogih, svojo globoko duhovnost. Svoji najdražji prijateljici Gudi je zaupala, da se ji je Jezus večkrat prikazal v evharistiji in ubogih.

Zaradi smrti očeta je moral Ludvik začeti vladati že zelo mlad, leta 1217. Po običajnem obdobju žalovanja je bil Ludvik povzdignjen v viteza že pri osemnajstih letih in si privzel ime Ludvik IV., knez Turingije in Hesenske. Z Elizabeto sta se poročila leta 1221. Postala je »turingijska deželna kneginja« in tudi »gospodarica Wartburga«. Rodili so se jima trije otroci. Mož Ludvik je ob rojstvu tretjega otroka leta 1227 umrl za posledicami kužne bolezni v daljni Sveti deželi, kjer se je bojeval v križarskih pohodih. Zaradi vzornega družinskega in viteškega življenja je bil kmalu razglašen za svetnika. Goduje 11. septembra.

Elizabeta je prav hitro začela sloveti po svojih krepostih. Z ljubeznijo in naklonjenostjo se je posvečala družini, hkrati pa tudi vsem revnim in lačnim, ki jim je delila miloščino. Ob svojem gradu je dala zgraditi bolnišnico, v katero je sprejemala mnogo bolnih in onemoglih. V bolnišnici ni bila gospa, bolnih ni opazovala od daleč, ampak jim je stregla kot zadnja dekla. Njena dobrodelnost ni vsem ugajala, še več: zaradi nje si je nakopala velike težave. Zaradi njenega popolnoma »nedvornega« obnašanja so jo plemiči po smrti moža postavili pred izbiro: ali se bo prilagodila dvornim običajem ali pa ji bo odvzeta vsa posest. Elizabeta se je odločila za slednje, ker je hotela ugajati Bogu, in ne ljudem. Elizabeta je rada poslušala zgodbe iz življenja svetega Frančiška in svete Klare. Prosila je manjše brate sv. Frančiška, naj jo natanko poučijo o pravilih Frančiškovega tretjega reda, in leta 1228 jo je škof Konrad v Marburgu med prvimi sprejel med tretjerednike komaj nastalega frančiškanskega reda. V očarljivi skrbi za revne je Elizabeta že naslednje leto ustanovila zavetišče za bolne in revne – hospital, ga vodila in osebno stregla potrebnim. Zaradi napornega in asketskega življenja v tem delu ni dolgo zdržala. Že po treh letih, 17. novembra 1231, je zaradi izčrpanosti in morda tudi bolezni komaj 24-letna umrla. Dva dni kasneje so jo pokopali v Marburgu in na njenem grobu so se že



naslednje leto začeli dogajati čudeži. Papež Gregor IX. jo je zato že 27. maja 1235 razglasil za svetnico. Češčenje sv. Elizabete se je začelo že ob njeni smrti in njen grob v Marburgu je postal pomembno romarsko središče v srednjeveški Evropi.

Na prostoru sedanje Slovenije je češčenje sv. Elizabete širil njen stric oz. mamin brat, oglejski patriarh Bertold IV. Andeški. Zapovedal je, da se njen praznik po vsem obsežnem patriarhatu slovesno praznuje na dan njene smrti, 17. novembra. Je zavetnica Karitas in dobrodelnih društev, pekov, beračev, klošarjev, vdov in sirot.

Patriarh Bertold je v nastajajočem trgu Slovenj Gradec, središču andeške posesti na Koroškem, v letu 1251 posvetil cerkev v čast svoji nečakinji sv. Elizabeti. To je sploh prva cerkev na svetu, zgrajena in posvečena v čast sv. Elizabeti Ogrski. Tu je bilo tudi središče našega romanja.

Na pot

Romarji smo se zbrali ob 8. uri na parkirišču Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano in v velikem številu nadaljevali pot proti Slovenj Gradcu. Na avtobusu smo opravili jutranjo molitev in prošnjo molitev za dobro in uspešno delo vseh Karitas v nadškofiji, da bi nam v teh ekonomsko težkih časih uspelo v kar največji meri pomagati ubogim ter pomoči potrebnim.

V Slovenj Gradcu nas je prijazno pozdravil župnik Peter Leskovar, ki je vodil sveto mašo. Povabil nas je, da se zgledujemo po naši zavetnici sv. Elizabeti, da sledimo Jezusovim besedam: kar ste storili najmanjšim med vami, ste meni storili. Ob koncu svete maše smo si ogledali še cerkev, posvečeno sv. Elizabeti Ogrski, nato pa tudi špitalsko cerkev Sv. Duha, ki stoji tik ob župnijski cerkvi.

Po prijetnem druženju ob kosilu, ki so nam ga postregli v Eminem domu, smo peš romali proti župniji Stari trg pri Slovenj Gradcu, kjer smo imeli molitev križevega pota. Le-tega smo začeli ob prvi veliki kapei, ki je poleg sožupnijske cerkve sv. Radegunde, in se nadaljujejo na Grajski grič.

Za zaključek romanja pa smo obiskali še podružnično cerkev sv. Jurija v župniji Šmartno pri Slovenj Gradcu, ki leži na robu legenske terase nad Šmartnim. Cerkev z romansko zasnovo iz druge polovice 13. stoletja spada v skupino značilnih predstavnic »koroškega tipa« romarskih cerkva s kornim, tj. vzhodnim zvonikom. Cerkev tako danes nudi obiskovalcu pristen stik s preteklostjo.

V zgodnjih večernih urah smo se veseli romarji ob molitvi rožnega venca vrnili v Ljubljano. Ob slovesu smo zaključili – z Bogom, pa se spet vidimo prihodnje leto. •



Viri:

Sv. Elizabeta Ogrska, Luigi Cavagna, prevod Silvester Čuk, izdalo Ognjišče, Koper, 2007 – priporočamo za branje;

Sv. Elizabeta, zgibanka, izdana ob 800-letnici rojstva, Slovenj Gradec, 2007.

PREBUJATI SOLIDARNOST MED LJUDMI

Nuša Meglič

Drugi dobrodelni koncert v Tržiču

V nedeljo, 22. 4. 2012, se je v kulturnem centru v Tržiču zgodil 2. dobrodelni koncert, ki ga je Župnijska Karitas Tržič – Bistrica organizirala s pomočjo Občine Tržič in Krajevne skupnosti Bistrica. Preživeli smo prijeten večer, ki so nam ga nesebično podarili vsi nastopajoči: Mladinski pevski zbor OŠ Bistrica, Glasbena šola Tržič, Moški zbor Gorščaki, plesalci Plesnega kluba Tržič, ansambel Zarja, Mešani pevski zbor Lom, skupina Leske iz Leš. Vsi so bili enkratni, nekateri so nas nasmejali, drugi so nam skoraj vzeli dih, prav vsi pa so nam ogreli dušo in srce. Srce, ki je v tem času tako potrebno, da ostane odprto za sočloveka in njegovo stisko.



14

Bili smo zbrani vsi tisti, ki nam ni vseeno za naše bližnje. Tisti, ki bi radi pomagali ljudem, ki se v tem težkem času ne znajdejo več in so se prav zaradi tega znašli v raznih stiskah. Skupaj nas je bilo toliko, nastopajočih in obiskovalcev v dvorani, da sem prepričana, da smo zasejali upanje in vero v človeško solidarnost. Ker se velikokrat zgodi, da smo kot navadni smrtniki nemočni in ne moremo vplivati na dogodke, smo se obrnili tudi na pomoč od zgoraj. Skupaj smo vsi nastopajoči in cela dvorana zapeli Marija skoz življenje. Izročili smo Mariji v varstvo bolnike, sirote, zapuščene ter vse nas in vas, ki se trudimo, da bi bil svet bolj prijazen.

S prispevki, zbranimi v lanskem letu, smo plačali položnice sedemnajstim Tržičanom, ki so bili na robu obupa. S pomočjo škofijske Karitas pa smo pomagali pri nakupu šolskih potrebščin, nabavi kurjave za zimo in dvema otrokoma omogočili počitnice na portoroškem soncu v družbi prekrasnih ljudi, ki se trudijo pustiti pečat v otroški duši.

Naš namen ni bil samo zbiranje denarja, saj so bili prispevki prostovoljni, ampak tudi druženje in prepoznavanje. Bistriški župljani so napekli toliko čudovitega peciva, da smo lahko pogostili ne samo nastopajoče, ampak tudi obiskovalce.

Letos je leto še težje, a verjamem, da bomo skupaj zmogli. Spet je bil en lep dan, ki ga je dal Gospod! •

VELIKONOČNO DOGAJANJE V ŽK ŠIŠKA

Ana Stepančič

Velikonočni obiski starejših

Že vrsto let sodelavci ŽK v Šiški obiskujemo naše starejše, bolne in osamljene doma in po domovih za starejše. Vse, za katere vemo, obiščemo najmanj dvakrat letno, pred božičem in veliko nočjo. Ob tej priliki jih obdarimo z majhno pozornostjo. Vsi so nas zelo veseli, zanima jih, kaj je novega v Šiški, v župniji, z nekaterimi se usedemo in pogovorimo še kaj več. Ko opazujem in gledam te naše starejše, kako sprejemajo svojo starost, bivanje v eni sobi sam ali v dvoje, vedno bolj razmišljam o sebi. Letos sem bila poleg obiska v Dravljah še v skupini treh za obiske po domovih za starejše občane v Ljubljani, in sicer Bežigrad, Tabor, Poljane, Trnovo, Kolezija in Bokalce. Omenila bi samo nekaj utrinkov.

Po skupni jutranji kavici smo začeli pri najstarejši, 100-letna lepo urejena gospa v Domu **Bežigrad** je sama sedela v dnevnem prostoru, kot da nas čaka, kar zasuli smo jo z vprašanji, kako je po stotki.

Na **Taboru** so se zbirali k nastopu otrok in cvrli so miške. Dve od naših gospa sta ostali v sobi. Prva se je kar popravila, odkar je v Domu. Bila je na postelji z rožnim vencem. Z veseljem nas je posadila in najprej povedala, da ima zlatega sina in vnuka, ki jo redno obiskujeta, da gre enkrat na teden na trg po sadje, da še redno obiskuje maše, rešuje križanke in veliko bere časopise in romane. Naša druga gospa pa je bila še v spalni srajci, vesela, ko nas je zagledala, potem pa kot vedno samo »jamra«, kako je nesrečna, zakaj je tu, da moli, da bi čim prej umrla ... Kakšna razlika!

Gospa na **Poljanah** je bila ravno pri razgibavanju. Ko nas je spoznala, smo šli v sobo. S posebnim veseljem je pripovedovala, da je prejšnji večer skozi okno opazovala luno in ji zapela tisto: *tebi, lunca, bom povedal, kaj na srcu mi leži, da ponoči in podnevi meni zaspati ne pusti*. Ker je še vedno navdušena ljudska pevka, je o luni sredi dopoldneva zapela še nam.

Nato smo obiskali gospo, ki je pred kratkim praznovala 85. rojstni dan. Njena soba je bila še vsa v cvetju v že tako prijetnem in lepem **Domu Janeza Krstnika**. Pogovarjali smo se o Šiški in tako popestrili njen vsakdan.

Tudi obisk na **Koleziji** je bil glasbeno obarvan, nekdanja učiteljica je namreč od veselja vzela v roke violino. Zaradi težav s srcem je malo počasneje zaigrala *Mi se imamo radi in Oljsko goro*. Čeprav jo že dolgo poznam, bila je tudi sodelavka naše Karitas, sem jo pri njenih 92 letih prvič slišala igrati.

Zaradi navdušenja ob prijetni glasbi smo na **Bokalce** prišli že v času kosila. Zanimivo, da me je od daleč za hip prepoznala gospa, ki zaradi bolezni ne ve, kje je. Kljub temu je reagirala na pozdrave iz Šiške. Zaključili pa smo zopet pri nekdanji učiteljici, ki še vedno rada govori in veliko ve, pri njej vedno zvemo še kakšno novico. Težko ji je, ker ne more več brati, poslušala le Radio Ognjišče.

V **draveljskem domu** sem se tokrat srečala z malo težjimi primeri, ki kljub temu z neko kretnjo pokažejo zadovoljstvo in veselje ob stisku roke. Zaključili smo v sobi naše Rezke. S kakšnim veseljem nas je čakala, da smo se lahko pogovarjali o naši Šiški in o naši župniji ter obujali lepe spomine ...

Za vsakega obiskanega je bil to le en drugačen trenutek, zame pa mnogo več. Kot pisano butarico jih hranim in prinašam pred Vstalega, ki naroča: ko boste bolne obiskovali ...

Dar od žegna – za sestro in brata v stiski

Po več letih se je naša Karitas na pobudo župnika zopet odločila za akcijo Dar od žegna. Na veliko soboto smo nastavili jerbases, kamor so župljani, ki so prinašali jedila k žegnu, odlagali košček od svojega



za sestro in brata v stiski. Doživeli smo neverjeten odziv, nabrali smo več jerbasov. Že v soboto zvečer in na velikonočni ponedeljek smo dobrote razdelili našim rednim prosilcem. Z veseljem so se odzvali, bili so zelo veseli naših velikonočnih dobrot. Nabrali in razdelili smo 220 pirhov, 35 kosov mesa, 50 kosov potic in kruha, 2 zaboja pomaranč in mnogo čokoladnih pirhov. V jerbasu se je znašlo tudi kar precej finančnih darov, s katerimi bomo pomagali pri plačilih položnic.

Ponosni in hvaležni smo za izkazano velikodušno dobroto in veseli s prejemniki, da smo lahko skupaj praznovali ter morda za nekaj trenutkov spremenili skrbi v veselje. •

SLUŽITE BOGU Z VESELJEM

Marija Globokar

Romanje sodelavcev Karitas Štepanja vas

Karitas Štepanja vas je lani praznovala 20 let svojega delovanja. Hvaležni smo Bogu, da so v naši župniji v letu po osamosvojitvi Slovenije pogumni in odprti ljudje s svojim delovanjem odgovorili na stisko ljudi. Sodelavci Karitas z nekaj župljani in prijatelji smo zato letos v drugi tretjini maja romali v



svete kraje v Italiji. V Marijinem božjepotnem svetišču v Lorettu, v cerkvi sv. Mihaela na gori Monte S. Angelo, v cerkvi v San Giovanni Rotondu, v cerkvi benediktinske opatije na Monte Cassinu in v kapeli Slovenika v Rimu je br. Stane Bešter daroval svete maše. Zahvaljevali smo se za prejete milosti in darove, za vse, ki so v teh letih sodelovali pri nas, za vse pokojne sodelavce. Izročali smo Bogu tudi naše prihodnje delo, da bi tudi v bodoče vztrajali v iskanju poti do ljudi v stiski.

Zgled in pot nam kažejo zavetniki in svetniki, ki smo se jim posebej priporočali: sv. p. Pij, sv. Niko-

laj, nadangel Mihael, sv. Benedikt in seveda nebeška mati Marija.

Obiskali smo tudi dve svetišči, kjer sta se zgodila evharistična čudeža, Lanciano in Orvieto.

Občudovali smo dela starih mojstrov italijanske umetnosti vse do mojstra slovenskega rodu Marka Ivana Rupnika, ki je v cerkvi p. Pija v San Giovanni Rotondu s sodelavci iz Centra Aletti ustvaril umetnino, ob kateri zastane dih. Nismo občudovali samo svetišča, ampak tudi nenavadne bele okrogle kamnite stavbe s stožčastimi strehami v Alberobellu in znameniti vulkan Vezuv. Ko človek hodi po robu kraterja in mu pogled seže prav do morja, do mesta Neapelj, začuti veliko hvaležnost Bogu, da živi in more čutiti vso to mogočnost in lepoto.

Čudovito pot je pripravil naš prijatelj Miro in povabil k sodelovanju še nekaj udeležencev romanja. Naj Gospod še naprej blagoslavlja in združuje vse, ki se trudimo za dobro. •

maribor

DAN MEDGENERACIJSKEGA DRUŽENJA

Polona Šporin

Dan medgeneracijskega druženja učencev in učiteljic iz OŠ Sv. Trojica s stanovalci Doma sv. Lenarta

Dom sv. Lenarta si ves čas svojega obstoja prizadeva za medgeneracijski dialog, zato k sodelovanju vabi organizacije iz lokalnega okolja, druge humanitarne organizacije in društva s področja socialnega varstva, prostovoljce ter ostale zainteresirane skupine.

Minevajo tri leta od konference Medgeneracijska solidarnost za družbe sožitja in socialne povezanosti. Ta dogodek je v času svojega predsedovanja Svetu EU organizirala Slovenija v sodelovanju z Evropsko komisijo in več nevladnimi organizacijami. Namen konference pred dvema letoma je bil izpostaviti nujnost medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti kot ene od najpomembnejših prvin v času vse bolj izrazitih demografskih sprememb. Na konferenci je bilo sprejetih več sklepov, med drugimi je bil podan predlog za določitev leta 2012 kot evropskega leta aktivnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.

Pretežen del Evrope se sooča s podobnimi demografskimi značilnostmi, med katerimi zavzema ta posebno mesto podaljševanje življenjske dobe



in nizka rodnost. Razmerja med generacijami, kakršna so veljala v preteklosti, se zato nezadržno rušijo v korist starejše in na račun mlade generacije. Tovrstne spremembe bodo imele velik vpliv na družbeno in gospodarsko življenje, zato se je nanje treba čim prej odzvati. Tak demografski razvoj zahteva temeljite družbene spremembe na področju socialnega varstva, stanovanj, zaposlovanja in morda še kje; vse to pa močno vpliva tudi na običajne odnose med generacijami. Vedno več je takih, ki menijo, da morajo odgovore poiskati vse generacije skupaj.

Prizadevanjem Doma sv. Lenarta se je v letu, ko obeležujemo evropsko leto aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami, pridružila tudi OŠ Sveta Trojica. Tako so v torek, 24. aprila, učenci in učiteljice iz OŠ Sveta Trojica pripravili pester kulturno-družabni dogodek. Prireditev je bila poimenovana Dan medgeneracijskega druženja in smo z njo obeležili tako mednarodni dan prostovoljstva mladih kot evropski dan medgeneracijske solidarnosti, ki ga obeležujemo vsako leto 29. aprila. Najprej so učenci zaigrali igrico z naslovom Nekoč je živela bela roža, sledila je predstavitev šole in družabno srečanje ob skupnem prepevanju in pogovoru ter seveda tudi pogostitvi.

Takšna srečanja in druženja so priložnost, da razbijemo tabuje in združimo otroško razigranost z modrostjo starosti. •

ново mesto

TUDI DOBRODELNOST JE DEL NAS

Gregor Vidic

Krkin teden humanosti in prostovoljstva

V lanskem decembru smo na pobudo novomeške Krke z odgovornimi izdelali načrt za sodelovanje zaposlenih pri prostovoljskih akcijah. Presenetilo jih je dejstvo, da je kar nekaj zavzetih prostovoljcev na naših župnijskih Karitas hkrati tudi (nekdaj) zaposlenih v njihovem podjetju. Za njihovo plemenito delo, ki ga opravljajo v svojem prostem času, po večini niso vedeli. Takoj je bilo zaznati, da je pozitivno presenečenje še utrdilo namero vodstva, da začne sistematično spodbujati prostovoljstvo med svojimi zaposlenimi. Tako so v tednu med 16. ter 21. aprilom organizirali Krkin teden humanosti in prostovoljstva. Povezali so se z mnogimi prostovoljskimi organizacijami in ustanovami s človekoljubnim poslanstvom, med slednjimi tudi našo škofijsko Karitas. Izbrali so slogan »Tudi dobrodelnost je del nas« in takoj je bilo jasno, da bo sodelovanje zopet prijetna izkušnja. Čas in skrbno načrtovanje sta omogočila, da so aktivnosti potekale gladko in brezhibno. Skozi ves teden so v kleti Krkine upravne stavbe zbirali šolske potrebščine in zgledno pripravljena rabljena oblačila, obutev, igrače pa tudi pohištvo; v ponedeljek pa so Krkaši pomagali pri pripravi Karitasovih paketov za družine in posameznike v stiski.

Več kot dvajsetim prostovoljcem je bila tovrstna izkušnja nekaj povsem novega: od same vsebine paketa pa tja do priprave in razdelitve. Svojega navdušenja niso skrivali in delo se jim je zdelo dinamično ter zanimivo. V dobri uri in pol so pripravili 410 paketov (5.500 kg), potem pa še pospravili vso embalažo in pripravili za recikliranje. Ker je vse potekalo gladko, je skladišče v Drgančevju prevevalo sproščeno, veselo in energično vzdušje. Krkaši so izrazi-





li željo po več podobnih dogodkih. Naslednja akcija bo tako stekla v juniju, saj smo pakete že razdelili med pomoči potrebne družine in posameznike.

Sicer je bilo v letu 2011 poleg hrane iz intervencijskih zalog EU razdeljenih še 3.177 rednih mesečnih paketov, sestavljenih iz dodatnih 16 prehranskih in higienskih izdelkov. Glavnino paketov sami pripravijo ter razdelijo marljive prostovoljke in prostovoljci Župnijskih Karitas, za kar jim gre iskrena zahvala. Kljub temu, da naraščajoče število potreb prerašča okvire finančnih zmožnosti, smo vsi skupaj prepričani, da z neprecenljivim prispevkom prostovoljskega dela in solidarnostjo ljudi najbolj šibkih ne bomo prepustili na milost in nemilost usodi. •

REŠEVANJE ŽIVLJENJ IN ISKANJE POTI

Ana Pavlakovič

Poleg tega, da v ŽK Črnomelj na različne načine pomagamo ljudem, gojimo tudi prijateljske odnose s sosednjimi župnijskimi Karitas. Še posebej trdne vezi so se spletle med ŽK Stari trg ob Kolpi in njihovo terapevtsko skupnostjo TAV. Pogosto si medsebojno pomagamo in se obiskujemo ob različnih priložnostih. Ena takih priložnosti je bila v soboto, 14. aprila, ko je novomeški škof Andrej Glavan blagoslovil novo stavbo, namenjeno terapevtski skupnosti, in ko je Žiga po triletnem bivanju v skupnosti dobil blagoslov pred odhodom domov.

V nagovoru vsem zbranim je domači župnik Jože Pavlakovič povedal, da ravno v teh dneh mineva sedem let, odkar so v Stari trg prišli prvi fantje, ki so imeli težave z odvisnostjo od prepovedanih drog in alkohola. V tem času je prag njihove skupnosti prestopilo okrog 100 fantov. Nekateri so jo žal hitro zapustili in pobegnili nazaj v svet odvisnosti, drugi pa so vztrajali. V zadnjih treh letih so prenovili in dozidali stavbo, ki bo dom terapevtski skupnosti in jo je ta dan blagoslovil gospod škof Glavan.

Nato smo se vsi navzoči zbrali v cerkvi pri zahvalni sveti maši, ki jo je ob somaševanju dekanijskih

duhovnikov vodil g. škof. Med sveto mašo je Žiga prebral slovesno izjavo ob koncu bivanja v skupnosti. S preprostimi besedami je orisal svojo trnjevo pot pred vstopom v skupnost. Nato se je iskreno zahvalil vsem, ki so ga sprejeli v skupnost in mu potrpežljivo, predvsem pa z veliko ljubezni pomagali premagovati vse ovire in težave, ki jih ni bilo malo. Prepričan je, da so mu rešili življenje. Ob molitvi in vztrajnem delu se je otesel razvad, postal je drugačen, boljši. Pripravljen je na zunanji svet, dovolj je močan, da se bo zoperstavljal vsem skušnjavam v njem. Nato je ponižno prejel blagoslov od škofa in vseh navzočih duhovnikov. Posebno pretresljive so bile besede zahvale njegove mame, ki so izžare-

17



vale veliko veselja in upanja. Ni skrivala trpljenja in bolečin, ki jih je prestala minula leta. Trdno upa, da za njeno družino prihajajo boljši časi, zato je iskreno hvaležna Bogu in vsem, ki so jim pomagali.

Ob koncu svete maše je tajnica župnijske Karitas Katica vsem dobrotnikom terapevtske skupnosti TAV razdelila sveče, ki so jih fantje sami izdelali. Poudarila je, da so te lične sveče izdelane iz zavrženega materiala, ki so ga nabrali v smetnjakih, podobno kot so bili zavrženi njihovi odvisniki, preden so vstopili v skupnost. V Starem trgu so še posebno ponosni na šest njihovih fantov, ki so nekaj dni kasneje dobili blagoslov v Medžugorju in tako po treh letih zapustili terapevtsko skupnost. •



REGIONALNA KONFERENCA CARITAS EUROPA

Jana Lampe

18

Regionalno konferenco Caritas Europa je letos gostila Karitas Poljske v Varšavi, v času od 10. do 12. maja. Konference se je udeležilo 49 predstavnikov Karitas iz 46 evropskih držav, med njimi tudi predstavnica Slovenske Karitas.

V uvodnem nagovoru je kardinal Robert Sarah, predsednik papeškega sveta Cor Unum, poudaril, da kriza, ki jo doživljamo v tem času, ni le gospodarska in finančna, ampak je v osnovi kulturna in antropološka. Zato ni potrebna le finančna in materialna pomoč v stiskah, temveč tudi to, da ljudem povrnemo njihovo dostojanstvo.

Konferenca je potekala pod naslovom Care and migration (Oskrba in migracije). Tej temi je bil posvečen tematski del konference in bo glavno vsebinsko področje, na katerega se bo v prihodnjih dveh letih (2012–2013) osredotočala Caritas Europa. Ena od resnih posledic gospodarske krize je namreč poslabšanje razmer migrantov v Evropi (v smislu pravic in socialne zaščite, diskriminacije, izkoriščanja itd.), še posebno teh, ki delajo na področju oskrbe. Med drugim je bilo izpostavljeno: »Dramatična izguba socialnih pravic v Evropi danes najslabše vpliva na najbolj ranljive v naši družbi. V zadnjih volitvah po Evropi so bili migranti in begunci označeni kot soodgovorni za krizo. Medtem ko so migracije priložnost za zadovoljevanje potreb oskrbe (starejših itd.) v Evropi (državah prejemnicah), lahko le-te predstavljajo izostanek oskrbe v državah izvora. Otroci in družine migrantov so v ozadju ostali brez ali z nezadostno oskrbo, kar lahko posledično pripelje do zgodnjega opuščanja šolanja in paradoksalno do večje revščine pri otrocih in družinah. Zato je treba priznati pomembno vlogo migrantov, ki aktivno prispevajo k naši družbi, ne le v gospodarskem smislu. Družinsko življenje je zelo pomembno v življenju vseh ljudi, vključno z migranti. Nezakonit migracijski status omejuje temeljne človekove pravice in možnosti za vključevanje v družbo ter jim odpira pot, da so izkoriščani in zlorabljeni.«

Ta kompleksna tema je bila na konferenci predstavljena preko posameznih govorov

(npr. Michaela Roya, generalnega tajnika CI), panelnih debat in delovnih skupin, na katerih smo razpravljali o 5 področjih znotraj te teme: sodelovanje pri migracijah med organizacijami Karitas v državah pošiljateljicah in državah prejemnicah; migracije in razvoj; delavci migranti, ki delajo na področju oskrbe; aktivno staranje; prostovoljstvo in oskrba ter dostopnost kakovostnih oskrbnih storitev. Cilj je bil pripraviti priporočila za delo Karitas in evropskih politikov na tem področju. Predstavnikom Caritas Europa smo izrazili tudi skrb, da zmanjšana humanitarna in razvojna pomoč državam izvora ne bo vplivala le na povečanje revščine v teh državah, temveč tudi na povečanje števila migrantov v Evropi. Končni zaključek konference je bil: »Migranti skrbijo za naše ostarele in otroke – mi bi morali skrbeti zanje.« •





ŠTUDENTSKI TEK NA GRAD IN SVETOVNI DAN PODNEBNIH SPREMEMB

Mojca Urh

V ponedeljek, 15. maja, se je na Prešernovem trgu v Ljubljani zbralo 1.800 tekačev in tekačic, saj je ŠOU organizirala že 19. Študentski tek na grad, s čimer spodbuja k zdravemu načinu življenja med študenti in ostalimi sodelujočimi tekači. Tudi letos se je Študentskemu teku priključila Slovenska Karitas v okviru mednarodnega projekta ozaveščanja o problematiki podnebnih sprememb v povezavi z revščino v Afriki. Vsak tekač je prejel majico, na kateri je pisalo »Tečem za podnebno solidarnost in pravičnost«. Tek je potekal dan pred svetovnim dnevom podnebnih sprememb. Dostikrat se ne zavedamo, kako naša dejanja vplivajo na življenje ljudi celega sveta. Tudi mi smo tisti, ki vplivamo na posledice podnebnih sprememb. Prebivalci revnih dežel s svojim načinom življenja najmanj prispevajo k tem spremembam, občutijo pa hude posledice, ki se odražajo predvsem na njihovem zdravju in pri zagotavljanju osnovnih življenjskih potrebščin, kot sta pitna voda in hrana. Ravno mladi smo tisti, ki lahko vplivamo na zmanjšanje onesnaževanja okolja. Tekače smo spodbudili, da si lahko izberejo namen teka: tako lahko tečejo iz solidarnosti do podhranjenih afriških otrok, njihovih sovrstnikov, ki nimajo dostopa do čiste pitne vode, ljudi, ki obolevajo zaradi dehidracije in diareje ...

Letos so se Študentskemu teku na grad priključile tudi nekatere osnovne šole, ena izmed njih je bila OŠ Frana Kocbeka Gornji grad, POŠ Bočna. Učiteljica ga. Jelka Grudnik je povedala, da skupaj z učenci vsako jutro tečejo za podnebno solidarnost in za sovrstnike v Afriki. Poudarila je še, da pazijo na prehrano. Učenci so bili navdušeni nad samim tekom, še posebno učenec, ki je tekel kar preko cilja, saj ga ni opazil. Tako ga je eden izmed študentov dvignil v zrak in s tem zaustavil. Majice s sloganom »Tečem za podnebno solidarnost in pravičnost« pa so jih dodatno razveselile. Zagotovo učenci tega ne bodo kar tako pozabili.

V mesecu maju po več kot 100 osnovnih in srednjih šolah poteka Tek podnebne solidarnosti, ki ga v sodelovanju s Slovensko Karitas organizirajo šole same. Vsi pretečeni kilometri študentov, dijakov, učencev ter splošne javnosti bodo nadaljevali

z gradnjo kroga solidarnosti okoli Zemlje, za kar je treba preteči 40.075 km.

Vsakega izmed vas vabimo, da si v toplih mesecih vzame čas za tek in doda osebno noto solidarnosti do sočloveka. •





Naša četica koraka

**Naša četica koraka
gor na goro znanja.
Tam na vrhu na nas čaka
jabolko spoznanja.**

**To ga bomo grizli, jedli,
lakoto napasli
in postajali vsevedni,
kot se zde odrasli.**

**Le da mi ne bomo mlajšim
dan in noč težili,
a od njih se bomo rajši
novih fint učili.**

Tone Pavček